

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA

RYHMÄYTYMINEN RESTO- NOMIOPINTOJEN TOISEN VUODEN OPINNOISSA

Kehittämistyö

TEKIJÄ/T: Hanna Montonen MM17SMA
Elli Ohtonen MM17SRA

Koulutusala Matkailu-, ravitsemis- ja talousala			
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Matkailu- ja ravitsemisalalan tutkinto-ohjelma			
Työn tekijä(t) Hanna Montonen ja Elli Ohtonen			
Työn nimi Ryhmäytyminen restonomiopintojen toisen vuoden opinnoissa			
Päiväys	01.12.2019	Sivumäärä/Liitteet	31/1
Ohjaaja(t) Mari Vartianen			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Savonia-ammattikorkeakoulu			
Tiivistelmä			
<p>Opinnäytetyömme tarkoituksena oli parantaa Savonia-ammattikorkeakoulun toisen vuoden restonomiopiskelijoiden luokkahenkeä ja saada heidät tuntemaan toisensa paremmin. Saimme toimeksiannon Savonia-ammattikorkeakoululta, sillä heillä oli tarvetta toisen vuoden opiskelijoiden parempaan ryhmäytymiseen. Ensimmäinen ryhmäytyminen toteutettiin Vanhassa Pappilassa, joka on Kuopion seurakunnantila. Ryhmäytymisen merkitys on tärkeä tulevaisuuden ryhmätehtävien, luokan välisten projektien ja muiden yhdessä tehtäviä tapahtumien tekemistä varten, jotta kaikki tulisivat mahdollisimman hyvin toimeen.</p> <p>Opinnäytetyömme oli kehittämistyö ja palautekysely kerättiin Webropol -kyselytutkimuksena. Kyselytutkimuksessa selvitimme ryhmäytymisen onnistumisen ja sen tarpeen tulevaisuudessa. Kysely kerättiin erikseen matkailu-, ravitsemis- ja management of tourism services- (englanninkielinen polku) puolen opiskelijoilta, jotta jokaisen luokan ryhmäytymisen onnistuminen voidaan arvioida erikseen.</p> <p>Ryhmäytymisiltään osallistui matkailupuolelta 17, ravitsemispuolelta viisi ja englanninkieliseltä polulta kuusi opiskelijaa. Toisen vuoden restonomiopiskelijoista noin 43 % osallistui meidän ryhmäytymiseemme. Kyselyyn vastasi matkailupuolelta 14, ravitsemispuolelta viisi ja englanninkieliseltä puolelta kolme opiskelijaa. Kokonaisuudessaan 77% kyselyyn vastannutta opiskelijaa koki tarvetta ryhmäytymiselle.</p> <p>Opettajatuutorituntien ryhmäytymisen osallistujamäärä oli samaa luokkaa kuin ryhmäytymisillassa. Kokonaisuudessaan opettajatuutorituntien ryhmäytyminen onnistui parhaiten ravitsemispuolen oppilailla. Ravitsemispuolen ensimmäisessä ryhmäytymisessä oli paikalla vain viisi opiskelijaa, mutta opettajatuutoritunnilla tapahtuneessa ryhmäytymisessä kaikki olivat paikalla.</p> <p>Työn tarkoituksena oli lisätä opiskelijoiden ryhmähenkeä ja yhdessä tekemistä. Toisen vuoden ryhmäytymistä olisi tarkoitus kehittää jatkossa parempaan suuntaan. Opinnäytetyön tarkoituksena oli myös antaa meille kokemus, millaista oli ohjata suurempia ryhmiä.</p>			
Avainsanat Ryhmäytyminen, kehittämistyö, matkailuala, ravitsemisala, management of tourism services.			

Field of Study Tourism, Catering and Domestic Services			
Degree Programme Degree Programme in Tourism and Hospitality Management			
Author(s) Hanna Montonen and Elli Ohtonen			
Title of Thesis Grouping of second year students of tourism and hospitality management			
Date	01.12.2019	Pages/Appendices	31/1
Supervisor(s) Mari Vartiainen			
Client Organisation /Partners Savonia University of Applied Sciences			
<p>Abstract</p> <p>The subject of this thesis was to improve the class spirit of second year students of the Department of Tourism and Hospitality Management of Savonia University of Applied Sciences. The assignment was given by Savonia University of Applied Sciences, because they needed improvement in the grouping of second year students. The first grouping was held in Vanha Pappila, which is a meeting place owned by Kuopio Parish Union. The importance of grouping is major for future group tasks and common projects of the class, so that everyone would get along with each other.</p> <p>This thesis was a work of development and the feedback survey was implemented as webropol-survey. The feedback survey was made in order to find out the success of the grouping and the requirement for it in the future. The survey was implemented separately for tourism, hospitality management and the English line - management of tourism services classes, so that the success of each class' grouping could be determined separately.</p> <p>There were 17 attending students from the tourism class, 5 attending students from hospitality management and 6 attending students from the management of tourism services classes in the grouping evening. The total amount of attending students from the target group was 43 %. The feedback survey received answers from 14 students from the tourism class, 14 students from the hospitality management class and three students from the English line - management of tourism service class. In total, 77 % of the survey's participants felt that the grouping was necessary.</p> <p>The number of participants of the teacher tutor lessons was roughly the same as in the grouping evening. The teacher tutor lesson was most successful with the hospitality management class. In the first grouping evening of hospitality management class, there were only five participants, but every student of the class attended the teacher tutor lessons.</p> <p>The goal of this thesis was to improve the student's group spirit and the ability to work together. It is planned to develop second year students' grouping further in the future. The goal of this thesis was also to give us an experience of what it is like to guide larger audiences.</p>			
<p>Keywords Grouping, Work of development, tourism, hospitality management, management of tourism services</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	KEHITTÄMISTYÖ SAVONIALLE	7
3	RYHMÄYTYMISEN TEORIA	9
3.1	Ryhmäyttämisen työkalut opetuksessa	9
3.2	Ryhmäytymisen eri vaiheet.....	10
3.3	Ryhmäytyminen henkilötasolla	12
3.4	Ryhmäytymisprosessi ryhmän näkökulmasta.....	13
4	OHJAAJAN ROOLI RYHMÄYTYMISESSÄ.....	14
4.1	Ohjaajan toiminta käytännön asioissa.....	14
5	EETTISYYS	16
6	RYHMÄYTYMISEN TOTEUTUS	18
6.1	SWOT -analyysi ryhmäytymisessä	18
6.2	Ryhmäytymisillan tehtävien suunnittelu	19
6.3	Ryhmäytymisillan ennakko-odotukset.....	20
6.4	Ryhmäytymisilta	21
6.5	Ryhmäytymisillan onnistuminen	22
6.6	Palautekysely.....	23
6.6.1	Opiskelijoiden vastaukset.....	23
6.7	Lokakuun ryhmäytyminen.....	26
7	POHDINTA	27
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	30
	LIITE 1: RYHMÄYTYMISILLAN TEHTÄVÄT	32

1 JOHDANTO

Savonia-ammattikorkeakoulu on yksi Suomen suurimmista ja monipuolisimmista ammattikorkeakouluista. Savonian kampuksia sijaitsee Iisalmissa, Varkaudessa ja Kuopiossa. Savoniassa opiskelee lähes 6000 opiskelijaa ja Savonian ympäristössä toimii erilaisia yrityksiä, jotka mahdollistavat opetuksen ja työelämälaheisuuden. Savoniassa voi tällä hetkellä opiskella muotoilua, liiketaloutta, luonnonvara-alaa, matkailu- ja ravitsemisalaa, musiikkia- ja tanssia, sosiaali- ja terveysalaa sekä teknikan alaa. (Savonia.fi.)

Saimme toimeksiannon opinnäytetyöhömmä Savonia-ammattikorkeakoululta. Opinnäytetyön tavoitteena on parantaa luokkien ryhmähenkeä. Opinnäytetyön merkitys ryhmäytymisen kannalta on merkittävä, jos opinnäytetyö onnistuu. Kun ensimmäisen vuoden jälkeen luokat jaetaan omien suuntautumisvaihtoehtojen mukaan, jää ryhmäytyminen helposti vähemmälle. Kaveriporukat ovat muodostuneet jo ensimmäisen vuoden aikana ja ryhmäytyminen seuraavana vuonna on haastavampaa, koska täytyy "uudestaan" tutustua alansa opiskelijoihin.

Opinnäytetyöllämme on suuri merkitys luokkien yhteishengen ja ryhmäytymiseen. Tavoitteenamme on saada myös hiljaisemmat ja sivuun vetäytyneemmät oppilaat mukaan. Ryhmäytyminen on myös heidän kannaltaan tärkeää, sillä kun tuntee luokkakaverit, on monesti myös helpompi osallistua niin ryhmätöihin kuin vapaa-aikana tapahtuviin aktiviteetteihin. Myös luokan äänekkäimmät ja kaikessa mukana olevat voivat saada uutta näkökulmaa hiljaisimmilta oppilailta ja ottaa heitäkin mahdollisesti mukaan omiin tehtäviinsä ja yhteisiin illanviettoihin.

Olemme molemmat kiinnostuneita esimiestyön lisäksi kasvatustyöstä. Suoritamme parhaillaan kasvatustieteiden opintoja avoimessa yliopistossa, jotka saamme sisällytettyä valinnaisiin opintoihin restonomikoulutuksessamme. Haluamme molemmat opiskella kasvatustieteitä, sillä tavoitteenamme olisi työskennellä joskus opettajana. Ideamme oli, että saisimme jotenkin yhdistettyä nämä kaksi asiaa opinnäytetyössämme. Siitä idea ryhmäytymisen järjestämisestä syntyi.

Opinnäytetyö toteutetaan kehittämistyönä, joka on yksi laadullisen tutkimuksen osa-alue. Toteutamme opinnäytetyön Savonia-ammattikorkeakoulun toisen vuoden restonomiopiskelijoille. Suunnitelimme kaikille kolmelle suuntautumisryhmälle oman ryhmäytymisillan, jossa jokainen ryhmä pääsee ryhmäytymään alaan liittyvillä tehtävillä. Toisena osana teemme sisältöä opettajatuutoritunneille, jotka pidämme jokaiselle ryhmälle lokakuun aikana. Jokainen ryhmäytymisiltan osallistunut opiskelija tulee saamaan sähköpostiinsa Webropol -kyselyn, johon toivomme heidän vastaavan. Kyselyssä selvitämme muun muassa mielipiteitä illasta, miten osallistujat kokivat illan ja oliko se heidän mielestään hyödyllinen yhteishengen kannalta. Kyselyssä on myös avoin kohta palautteille ja kehittämisehdotuksille.

Perehdymme opinnäytetyössämme myös ryhmäytymisen teoriaan ja asioihin, mitkä vaikuttavat ryhmäytymiseen. Tulemme kertomaan, miten erilaiset ihmistyypit kokevat vuorovaikutustilanteita sekä millaisia rooleja ryhmän ohjaajalla tulee olla ja millä perusteilla mukautua ohjaajan rooliin. Erittelemme myös ryhmän muodostumisen eri vaiheita sekä pohdimme ryhmäytymistä eettisyyden kannalta.

2 KEHITTÄMISTYÖ SAVONIALLE

Savonia-ammattikorkeakoulun toimeksiannon tavoite on lisätä sosiaalista vuorovaikutusta ja ryhmähenkeä toisen vuoden restonomien välillä. Tarkoituksena on myös ehkäistä syrjäytymistä ja erilaisen ihmisten syrjimistä. Tässä on myös pohjana oma kokemus toisen vuoden uusista luokista ja uusiin ihmisiin tutustumisen vaikeudesta. Tästä lähti idea toisen vuoden ryhmäytymisen parantamisesta.

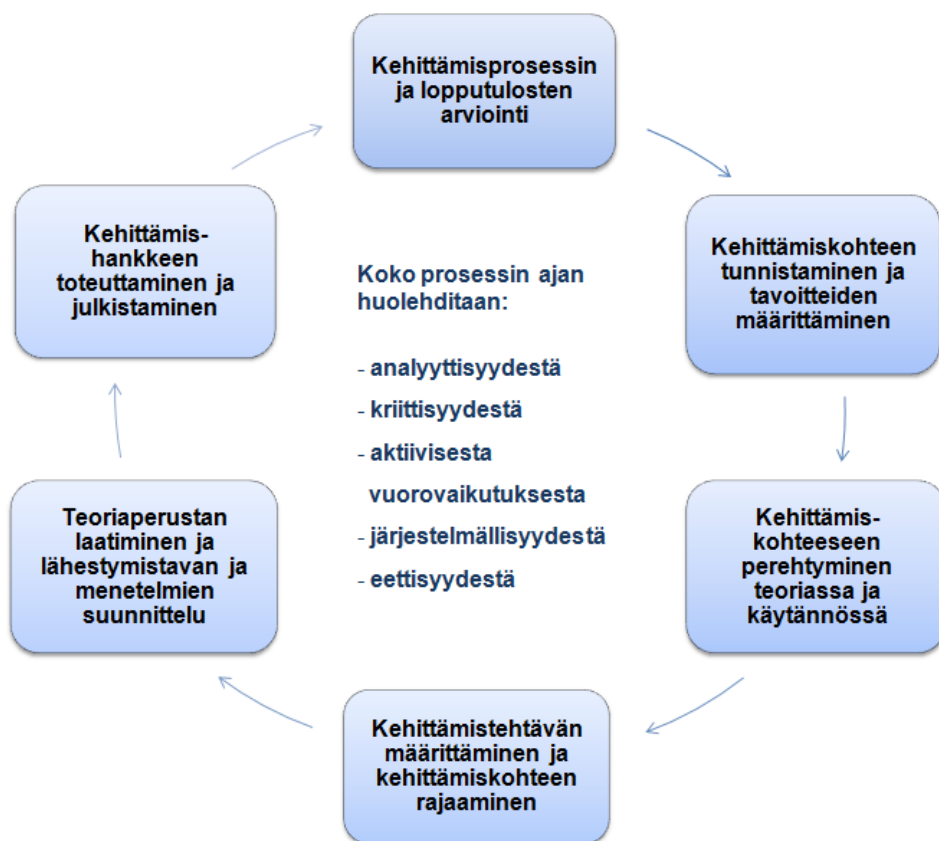
Savonia-ammattikorkeakoululla oli tarvetta restonomikoulutuksen toisen vuosikurssin aloittavien opiskelijoiden ryhmäytymiselle, sillä ensimmäiseen vuosikurssiin käytetään kaikki resurssit ja toiselle vuosikurssille siirtyvät jäävät niin sanotusti tyhjänpäälle, vaikka samalla tavalla he tutustuvat uusiin ihmisiin, sillä ensimmäisellä vuosikurssilla on neljä ryhmää, jotka toiselle vuodelle yhdistetään kolmeen ryhmään opiskelijoiden suuntautumisvalinnan mukaan.

Jos ryhmäytyminen onnistuu, tämä vaikuttaa positiivisesti myös tuleviin koulutehtäviin, opintojen aikana järjestettäviin projekteihin ja muihin tuleviin ryhmätehtäviin, missä luokan kanssa täytyy tehdä yhteistyötä. Jos luokkahenki on kasassa, opiskelijoilla on pienempi kynnyksen lähteä mukaan innokkaammin esimerkiksi pop-up -ravintolaan, mikä on toisena vuonna toteutettava oman ravintolan suunnitteluprojekti, sillä voi luottaa siihen, että koko luokka on mukana järjestämässä sitä. Kommunikaatio on myös helpompaa ryhmäläisten kanssa, kun tuntee toiset jo etukäteen.

Meille opinnäytetyö antaa kuvan, miten toimia tulevaisuudessa eri työtehtävissä, niin esimiehenä kuin alaisena. Opimme ryhmän johtamista ja toimimista eri ihmisten kanssa. Miten toimia niin ujompien kuin sosiaalisempien ihmisten kanssa ja miten saada heidät kaikki toimimaan yhdessä.

Opinnäytetyömme toteutetaan laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimustyönä. Tarkemmin avattuna työmme on toiminnallinen kehittämistyö. Kehittämistyössä on kuusi vaihetta, jotka ovat kuvattuna (KUVIO 1) ympyrän muodossa.

Kehittämistyössä on teorian ja käytännön välisen suhteen takia olennaista, että erotetaan normatiivinen eli käytäntöä määrittävän ja empiirisen eli käytäntöä tulkitsevan teorian välinen ero. Normatiivinen teoria on sitä minkälaista käytännön täytyisi olla ja empiirinen teoria taas selittää ja kuvaa käytäntöä empiirisen tiedonmuutoksen pohjalta. Yleisesti normatiivisen teorian pohjana on jokin eettinen periaate, johon käytäntöä peilataan, tämän pohjalle kehittämistyön täytyisi mukautuvan. Empiirinen teoria pyrkii tekemään todellisuutta ymmärrettäväksi asettamalla vaatimuksia. (Hämäläinen ja Nivala 2008, 26.)

KUVIO 1 - Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi (Ojasalo, Moilanen ja Ritalahti 2009, 24)

3 RYHMÄYTYMISEN TEORIA

Opinnäytetyö pohjautuu teorian kannalta ryhmäytymiseen, ihmisten erilaisuuteen, ryhmässä toimimiseen ja ohjaajan käytökseen ryhmäytymisen aikana. Ryhmäytymistä kuvataan myös Bruce Tuckmanin kehittämän ryhmäytymismallin mukaan. Ryhmäytymisen työkaluissa käsitellään erilaisia tapoja opettaa kuten kollaboratiivista opetusmenetelmää ja sosiokonstruktiivista menetelmää.

Kun isoa ryhmää aloitetaan tutustuttamaan toisiinsa, ensimmäisenä tavoitteena on mahdollisimman hyvä ryhmähenki. Yleensä ryhmäytymiseen tarvitaan johtaja, joka vie ryhmäytymis- prosessia eteenpäin ja ohjailee ihmisiä. Johtajuus on sitä, että johtaja saa organisaation kaikki jäsenet toimimaan yhteisen hyvän puolesta. Ryhmäytymisessä täytyy muistaa, että jokainen ihminen on erilainen ja kaikki eroavat toisistaan sosiaaliselta käyttäytymiseltään. Oppimisessa ja sosiaalisessa vuorovaikutuksessa on yleensä todettu kaksi eri perusolottuvuutta, introvertti ja ekstrovertti. Tämä on tietenkin aika karkea jaottelu, mutta tämä kuitenkin auttaa muita ymmärtämään miksi toinen käyttäytyy tilanteessa eri tavalla kuin toinen. (Piili 2006 13, 93.)

Toiminnalliset menetelmät ovat hyviä yhteisön luovuuden ja ilon nostattamisessa esiin. Näiden avulla voidaan harjoitella ja ymmärtää vuorovaikutukseen liittyviä onnistumisia ja mahdollisia kompastuskiviä. Toiminnallisissa menetelmissä on mukana myös tunnepuoli sekä ihmisen oma kokemusmaailma, joihin jokainen voi peilata tietoaan. Toiminnalliset leikkimieliset tapahtumat toimivat hyvänä alkusysäyksenä yhteisön kehittämiselle. (Piili 2006, 139.)

3.1 Ryhmäyttämisen työkalut opetuksessa

Opiskelijat joutuvat päivittäin osallistumaan jonkinlaisiin ryhmäprosesseihin ja kaikilla ryhmillä, jotka ovat muodostuneet koulussa on kognitiivisia, emotionaalisia sekä sosiaalisia vaikutuksia. Opettaja on tärkeässä roolissa ryhmävuorovaikutuksessa, sillä se johtaa ja vaikuttaa siihen, millä perusteiden ryhmiä muodostetaan. Kun vuorovaikutuksella pyritään tiettyihin tavoitteisiin, on opettaja suunnitellut sisällöt tarkasti. Osa ryhmävuorovaikutuksesta on oppimisprosessia, jonka opettaja on tietoisesti valinnut, mutta samaan aikaan tapahtuu myös paljon ryhmädynamiikkaa, johon opettaja ei pysty vaikuttamaan, vaan se etenee omalla painollaan. (Kauppila 2005, 90.)

Nykyään opettajat käyttävät paljon kahta erilaista oppimiskäsitystä ryhmien muodostamisen tukena. Kollaboratiivista oppimismuotoa käytetään silloin, kun ryhmän vuorovaikutusta halutaan ja voidaan käyttää oppimistavoitteiden saavuttamisessa. Käytännössä tämä tarkoittaa aktiivisten työmuotojen käyttöä eli pienryhmä keskusteluita, yhdessä työtehtävien tekemistä, koko luokan yhteistä keskustelua sekä tiimi- ja parityöskentelyä. Tällaisessa ryhmävuorovaikutuksessa opettajan roolina on toimia fasilitaattorina eli myötävaikuttajana. (Kauppila 2005, 90-91.)

Sosiokonstruktivisessa oppimiskäsityksessä opiskelija sisäistää toimivia ja sosiaalisia vuorovaikutustapoja. Näillä taidoilla tarkoitetaan, että henkilö pystyy tekemään onnistuneita päätelmiä, havainnointeja sekä tulkintoja sosiaalisesta vuorovaikutuksesta. (Kauppila 2005, 142-143.)

Millä perusteilla opiskelijoita jaetaan ryhmiin, se vaikuttaa ryhmän vuorovaikutukseen ja ryhmädynamiikkaan. Luokan vuorovaikutus on riippuvaista osanottajista, opettajasta sekä tehtävistä. Parhaimmassa tapauksessa ryhmätyöskentely on hyvin palkitsevaa, sillä oppilaat saavat jakaa tietyn asian toistensa kanssa. Kun opiskelijat luovat asioille ja ideoille merkityksiä, niin ryhmäläiset viestivät ja käyttävät vuorovaikutustaitojaan ryhmissä, tämä säätelee myös kuinka tiivis ja toimiva ryhmä on. Ryhmässä tapahtuvan sosiaalisen kanssakäymisen lisäksi myös oppimistulokset palkitsevat. Edellä mainittujen asioiden avulla tapahtuu kognitiivinen sekä elämyksellinen oppiminen. (Kauppila 2005, 91.)

Opiskelijat ovat sanallisen viestinnän avulla vuorovaikutuksessa toistensa kanssa, tällöin he määrittelevät tehtäviä, tulkitsevat, luovat kysymyksiä, etsivät vastauksia sekä ratkovat pulmia. Rakentavan ja aktiivisen avulla edistetään oppimistulosten saavuttamisen lisäksi myös ryhmähenkeä, sillä yleensä yhdessä työskentely ja tällä tavoin toiseen ihmiseen tutustuminen vähentää luokan sisäisiä jännitteitä. (Kauppila 2005, 91.)

3.2 Ryhmäytymisen eri vaiheet

Jokaiseen ryhmätoimintaan liittyy erilaisia vaiheita. Vaiheiden kestot vaihtelevat, nämä riippuvat täysin ryhmästä. Vaiheet eivät myöskään mene säännönmukaisesti edellisestä seuraavaan, on myös mahdollista, että jossain vaiheessa palataan hetkellisesti taaksepäin.

Vaiheet jaetaan viiteen ryhmään. Bruce Tuckman kehitti nämä vaiheet 1965 -luvulla. Vaiheet ovat forming, storming, norming, performing ja viimeinen vaihe on adjourning, johon ryhmäytyminen yleensä loppuu. Aloitusvaiheessa (forming) ryhmällä ei ole vielä rajoja ja ryhmäläiset ovat yleensä uteliaita, mutta varautuneita. Tämän takia monet tarkkailevat muita ja ovat hieman epävarmoja. Aloitusvaiheessa määritellään ryhmän toimintaa ja jäsentelee toimintatapoja. Tässä vaiheessa tutustutaan toisiinsa ohjaajan avulla. On erityisen tärkeää, että tässä vaiheessa kaikki tulevat kuulluksi ja moni uskaltaisi jakaa omia mielipiteitä asioista. Aloitusvaiheessa on hyvä tehdä erilaisia ryhmäytymis- ja tutustumisharjoituksia. Tässä vaiheessa erilaisuutta siedetään parhaiten, koska kaikki haluvat kuulua ryhmään.

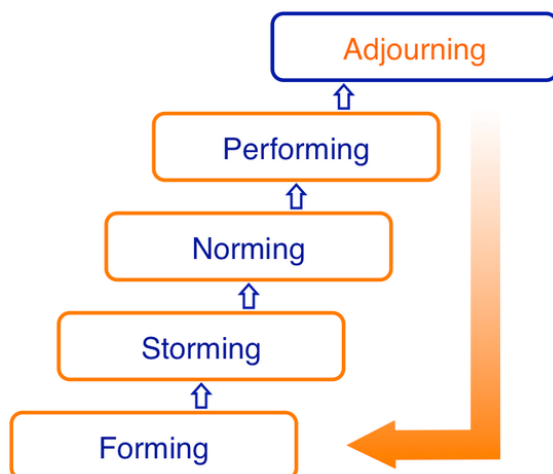
Toista vaihetta kutsutaan liittoutumis- ja vastustusvaiheeksi (storming). Tällöin kaikki ryhmäläiset tuntevat toisensa. Ryhmän päämäärä on myös selvillä ja kaikilla on jonkin näköinen luottamus toisiinsa. Tässä vaiheessa ryhmäläiset lisäävät avoimuutta ja rohkeutta ja jakavat jyrkkiäkin mielipiteitä asioista. Vaiheelle ominaista on, että kommunikointia on paljon, myös yksimielisyyttä, tyytyväisyyttä ja avuliaisuus kasvavat tässä kohtaa. Tässä vaiheessa myös ryhmä alkaa jakaantua pienempiin ryhmiin

ja erilaisuutta aletaan taas syrjiä. Ennakkoluulot ja epäluulot lisääntyvät. Tämä on ryhmäytymisen haastavin vaihe.

Kolmas vaihe ryhmäytymisessä on sitoutumisvaihe (norming). Tällöin ryhmälle on muodostunut tietyt normit ja tietty toimintatapa. Tässä vaiheessa ideat viedään käytäntöön asti ja osataan ottaa reaalielämä käytäntöön. Tyypillistä on myös, että erimielisyydet voidaan eritellä ja kehitetään toimintaa ideoinnin pohjalta. Tässä vaiheessa uskalletaan kysyä jo perusteluita mielipiteisiin ja me-henki on saavutettu, joten tunnereaktiot ja kommunikaatio on jo syvää.

Tehokkaan työskentelyn (performing) vaihe on kaikista tehokkain ja toimivin, sillä kommunikaatio onnistuu sujuvasti. Tässä vaiheessa ryhmälle on muodostuneet tavoitteet, jotka ovat kaikille selkeät. Jokaiselle on myös omat roolit ryhmässä. Vaiheeseen tyypillistä on myös, että kritiikkiä pystytään ottamaan vastaan ja sitä voidaan käsitellä hyvin. Ryhmäläiset pystyvät tekemään yhdessä päätöksiä sekä ryhmäläisten omia kykyjä ja ideoita pystytään hyödyntämään.

Viimeinen vaihe ryhmäytymisessä on sen päätösvaihe (adjourning), eli tässä kohtaa valmistuminen. Tällöin tunnetaan yleensä surua ja haikeutta, mutta myös hieman helpotusta. Ryhmäläiset haluavat yleensä vielä nähdä toisiaan ja täten ruvetaan miettimään tapaamisajankohtaa tulevaisuuteen. Jatkotapaamisen suunnittelu edesauttaa sitä, ettei ryhmän loppuminen tunnu niin lopulliselta. (Mahis.info. Osallistava ohjaaminen, 1-8.) (Tuckman 2013.)

KUVIO 2 - Ryhmäytymisen vaiheet (Bruce Tuckman, 1965)

3.3 Ryhmäytyminen henkilötasolla

Sosiaalisen vuorovaikutuksen tärkein elementti on ihmisen oma minäkuva. Minä -käsitelmä määrää omia asenteita, toimintaa sekä omaa käyttäytymistä erilaisissa sosiaalisissa vuorovaikutustilanteissa. Minä -käsitelmän mukaan jokainen ihminen valikoi informaatiota ja tietoa ympäristöstään. Yleensä ihminen vastaanottaa helpommin asian, jos se tukee hänen käsitystensä itsestään. Jos asia on ristiriidassa oman minäkuvan kanssa, ihminen yleensä hylkää tai torjuu tiedon. (Laine ja Aho 2005, 20.)

Mielekäs oppiminen tukee ammatti-ihmisen minuutta. Aktiivinen oppiminen merkitsee yleensä uuden tiedon etsimistä sekä vertaamista vanhaan tietoon, mutta myös sen arvioimista. Tämä kaikki liittyy oman ajattelun tiedostamiseen. Se, että asiasisällöt liittyvät todelliseen elämään ja tietoja voi soveltaa, edistää aktiivista oppimista. Aktiivinen oppiminen ei aina merkitse tekemällä oppimista. Vaan myös, että voidaan etsiä ja kokeilla uusia puolia ilman minkäänlaista uhkaa, liittyy aktiiviseen oppimiseen. (Ojanen 2006, 50.)

Kun ohjaus on onnistunut, ihmisen avoimuus itseään ja omia kokemuksia kohtaan lisääntyy, silloin ei tarvitse enää puolustautua vaan tällöin ihminen on lähempänä todellisuutta ja oman itsensä tulkitseminen on oikeanlaista. Se, että ohjaus on toteutettu onnistuneesti, auttaa ihmisiä katsomaan itseään omien valmiuksien pohjalta, eikä näe vain puutteita. (Ojanen 2006, 99.)

Kun henkilö osallistuu johonkin toimintaan, niin se automaattisesti kytkeytyy tunteisiin. Samalla tavalla toimii kaikki vuorovaikutustilanteet. Kun yhteistyö muiden ihmisten kanssa on onnistunut, tällöin ihminen tuntee onnellisuutta. Ihmisen tunteet liittyvät sosiaaliseen sekä kognitiiviseen eli tietoa käsittelevään prosessiin. Nämä ohjaavat muun muassa ihmisen toimintaa. Emotionaalinen suhde toisiin ihmisiin auttaa ymmärtämään sosiaalisia rakenteita. Kaikki ihmiset, niin yksilöt kuin ryhmät ovat riippuvaisia näistä. (Alasuutari, Hännikäinen, Karila, Nummenmaa, Rasku-Puttonen 2006, 9.)

Tutkimuksen mukaan persoonallisuustyylit voidaan jaotella kolmeen eri kategoriaan, jotta erilaisia ihmisiä voitaisiin ymmärtää. Ensimmäinen kategoria on kontrolloimattomat, jotka ovat aikuisina impulsiivisia, jännityshakuisia, epäsosiaalisia sekä vastuuntunottomia. Toinen kategoria johon ihmistyyppejä voidaan jaotella, on estyneet, jotka ovat varovaisia, epävarmoja, sosiaalisesti eristäytyneitä sekä depressiivisiä eli hieman masentuneita. Kolmas kategoria ovat hyvin sopeutuvat, jotka ovat normaaleita, mieleltään terveitä. (Laine ym. 2005, 20.)

3.4 Ryhmäytymisprosessi ryhmän näkökulmasta

“Vygotskin näkemyksen mukaan yhteinen toiminta muodostaa myös perustan kaikelle oppimiselle” (Karila ym. 11). Oppimiseen on pyritty sisällyttämään aina sosiaalinen aspekti, sillä inhimillinen toiminta on sosiaalista. On tutkittu, että sisältöjen oppiminen ilman toisen ihmisen vuorovaikutusta ei ole mahdollista, sillä kun opiskellaan toisen kanssa tai toisen avulla tapahtuu ihmisen kehitys. ” Kehitys on seurausta oppimisesta, joka tapahtuu osallistumalla sosiaalisiin ja kulttuurisiin toimintatapoihin sekä omaksumalla kulttuurisia käytäntöjä ja keskustelutapoja.” (Alasuutari ym. 2006, 11.)

Yhteenkuuluvuus on miellyttävä tunne, joka tulee kaikille ryhmäläisille ketkä ovat osa ryhmää. Kun ihmiset muodostavat ryhmän, he jakavat yhteisen identiteetin, sillä heillä on me -tunne ja he kokevat olevansa läheisiä toistensa kanssa. Tunne on kollektiivinen, joka tarkoittaa yhteisöllisyyttä. Tunne voidaan huomata ryhmäläisten vuorovaikutuksesta, yhteisestä toiminnasta sekä millainen tunnelma ryhmässä on. Jotta kaikki ryhmäläiset tunsivat yhteenkuuluvuuden tunnetta, edellyttää se jokaiselta ryhmäläiseltä henkilökohtaista mielekkyyttä toimintaan. (Alasuutari ym. 2006, 126-127).

Vaikka yhteenkuuluvuuden tunne on yksi yhteisön ominaispiirteistä, se ei kuitenkaan ole ainoa. Myös kaikkien omat kiinnostusten kohteet, yksilölliset suhteet toisiinsa sekä jokaisen oma tapa toimia pitää ryhmää koossa. Yhteenkuuluvuuden tunne innostaa oppimista, myös yhteisöllinen oppiminen tukee sisällön oppimista. Yhteisöllinen oppiminen on emotionaalinen sekä syvälinen oppimisprosessi. (Alasuutari ym. 2006, 127-129.)

4 OHJAAJAN ROOLI RYHMÄTYMISESSÄ

Ohjaajalla on tärkeä rooli ryhmäytymisessä, sillä ryhmätoiminnan peruspilarina on ryhmän tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Ryhmäytymisessä tulisi olla myös päämäärä, jota kohti mennään. Tärkein asia ryhmäytymisprosessissa on, että jokainen tulisi kuulluksi ja nähdyksi sekä kaikki tuntisivat kuuluvansa joukkoon. Merkittävin rooli ohjaajalla on ryhmäytymisen alkuvaiheessa. Rooli tulee muuttumaan ajan mittaan, jota määrittää nuorten tarpeet ja ryhmän eri vaiheet.

Ohjaajan tärkein muistisääntö on toimia nuorten ehdoilla. Ohjaajan täytyy antaa kaikille arvostusta sekä jonkinlainen aktiivinen rooli, kun suunnitellaan ja toteutetaan toimintaa. Ohjaajan täytyy kunnioittaa kaikkien mielipiteitä. Toiminta on täysin luottamuksellista, eikä ohjaaja saa kertoa asioita eteenpäin. Niin ohjaajien kuin osallistuvien täytyy tietää, että toiminta on vapaaehtoista sekä tasa-arvoista.

Ohjaajan on oleellista tietää mitä hänelle ja hänen toiminnalleen on olennaista. Ohjaajan täytyy kiinnittää huomio ilmapiiriin, jotta se olisi mahdollisimman turvallinen. Ohjaajan tehtäviä on myös olla läsnä tilanteessa, auttaa tarvittaessa sekä ohjata aktiivisuuteen. Täytyy myös muistaa keskittyä hyviin asioihin sekä pyrkiä ratkaisemaan ongelmat. Yksi tärkeimmistä ohjaajan ominaisuuksista on olla kannustava ja luoda keskusteluyhteys ohjattaviin opiskelijoihin. (Mahis.info. Osallistava ohjaaminen, 1-8.)

4.1 Ohjaajan toiminta käytännön asioissa

Alla olevassa kuviossa (KUVIO 3) on kuvattu miten ja millä tavalla ohjaajan tulisi auttaa apua tarvitsevaa. Ohjaajan auktoriteetti tulee esiin silloin, kun ohjattavat eivät tiedä mitä tulee tehdä tai ole sitoutunut tekemisestä. Tällöin ohjaaja antaa ohjeita tehtävää varten ja valvoo tekemistä. Myös silloin, kun ohjaaja opastaa ja neuvoa sekä rohkaisee osallistumaan.

Motivoija, opas -kohtaa (KUVIO 3) käytetään silloin, kun ohjattava ei ihan osaa lähteä tekemään, mutta on kuitenkin kiinnostunut. Ohjaaja tarkentaa, perustelee sekä selittää ohjeita. Avustaja -kohtaa (KUVIO 3) tulee käyttää silloin, kun ohjattava osaa ja tietää miten toimia, mutta on epävarma. Ohjaajan rooli tällöin on rohkaista, tehdä yhteistyötä sekä mahdollisesti ideoida yhdessä ohjattavan kanssa. Tällöin ohjattavan omat havainnot ovat tärkeitä.

Ohjaaja toimii konsulttina silloin, kun ohjattava tietää mitä tekee ja on sitoutunut tehtäväänsä. Tällöin vastuu työstä on ohjattavalla ja ohjaaja ainoastaan esittää kysymyksiä sekä vaatii perusteluita, katsoo vastaako työ todellisuutta sekä liittyy asiat kokonaisuuteen. (Mahis.info. Osallistava ohjaaminen, 1-8.)

	OHJAAJA	auktoriteetti	motivoija, opas	avustaja	konsultti, delegoija
NUORI					
itsenäinen				😊	
sitoutunut, kaipaa rohkaisua			😊		
kiinnostunut, kaipaa ohjeita		😊			
riippuvainen	😊				

KUVIO 3. Ohjaajan roolit suhteessa ohjattavaan. (Mahis.info. Osallistava ohjaaminen, 4)

5 EETTISYYS

Kehittämistyön normit ovat samanlaisia kuin tieteellisentutkimuksen normit. Kehittämistyön kohteena olevien ihmisten täytyy tietää mitä kehittäjät ovat tekemässä, eli mikä on toiminnan kohde sekä kehittämistyön tavoitteet. Ilmi täytyy tulla myös kehittäjien rooli organisaatiossa. (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2009, 48.)

Luotettavuus täytyy olla molemminpuolista ryhmän sekä ohjaajien kanssa. Ryhmäläisten täytyy luottaa meihin ohjaajiin, että olemme osanneet suunnitella ryhmäytymisprosessin kokonaan ilman ongelmia sekä, että meille ohjaajille ei tule tilanteita, joita emme osaa ratkaista. Toinen luottamukseen liittyvä asia on, että emme kerro heidän suunnitelmiansa tai vastauksia eteenpäin.

Olemme miettineet sellaisia ryhmäytymisen tekemisiä, joihin kaikki voivat osallistua, eikä ketään voida syrjiä muun muassa etnisen taustan perusteella. Ryhmäytymiskerrat olivat vapaaehtoisia, eikä ketään ollut pakotettu osallistumaan aktiviteetteihin. Ryhmäytymisillan palautekyselyt täytettiin anonyyminä, näin vastaajia ei voitu tunnistaa ja kaikkien yksityisyys säilyi. Kun palautteet annettiin nimettömästi, moni varmasti uskalsi sanoa suoraan oman mielipiteensä illasta ja näin ollen palautteet olivat luotettavimpia kuin, että ne olisi annettu nimellisinä. Näin kenenkään vastaajan ei tarvinnut pelätä, että suhtautumisemme heihin muuttuisi tai, että oma palaute leviäisi nimellisenä muiden tietoisuuteen.

Etiikka on yhteisöjen ja yksilöiden toimintaa ohjaavia säännöstöjä ja käytäntöjä, jotka voivat olla empiirisen tai filosofisen tarkastelun kohteina. Voidaan puhua esimerkiksi poliisien tai opettajien etiikasta, tutkimusetiikasta, globaalietikasta tai kasvatuksen etiikasta. (Atjonen 2007, 12.)

Arvioinnin etiikkaan kuuluu huolenpito, eli tukea antava ja ymmärtävä vuorovaikutus toisiin toimijoihin. Suhteet toisiin ihmisiin vaativat monenlaisia taitoja esimerkiksi osallistavassa arvioinnissa, jossa etu- ja sidosryhmien mukaantulo tekee arvioijan työn usein haastavaksi. (Atjonen 2007, 27.)

Etiikan asiantuntijat pitävät tärkeänä periaatteena sitä, ettei pidä aiheuttaa haittaa tai vahinkoa niille, joita tutkitaan tai arvioidaan. Periaate sopii sekä niille, joiden mielestä hyvää tulee tehdä velvollisuudesta. Haitat voivat olla psyykkisiä tai fyysisiä. Arvioinnissa on useimmiten kyse psyykkisistä haitoista eli stressin lisääntymisestä tai esimerkiksi arviointiraportin huonojen tietojen aiheuttamasta maineen menetyksestä. Joskus haittaa pitää aiheuttaa, jotta voidaan välttyä vielä suuremmilta vahingoilta tai voidaan saavuttaa ”parempaa hyvää”. Haittojen välttely ei arvioinnissa tarkoita negatiivisten tulosten välttelyä vaan kohtuuttoman haitan varomista. (Atjonen 2007, 41.)

Raportointi vaiheessa on huomioitava, että kehittämistyössä mukana olleiden nimiä ja tuntomerkkejä ei kerrota. Raportista myöskään ei saa tunnistaa kenestä on kyse tai kenen palautteesta puhutaan. Jos raportissa olisi julkaistu kuvia, olisi kuvassa esiintyjiltä pyydettävä lupa kuvan julkaisuun.

Palautteista ei saa käydä ilmi kuka palautteen on antanut ja sitä ei ole suositeltavaa esitellä raportissa. Ryhmäytymisillassa kuulemamme luokkahengen tilanne ja keskustelut eivät kuulu myöskään raporttiin.

6 RYHMÄYTYMISEN TOTEUTUS

Toteutimme opinnäytetyön Savonia-ammattikorkeakoulun toisen vuoden restonomiopiskelijoille. Suunnittelimme kaikille kolmelle suuntautumisryhmälle oman ryhmäytymisillan, jossa jokainen ryhmä pääsi ryhmäytymään restonomiaiheisilla tehtävillä. Ryhmät, joille toteutimme illan, olivat ravitsemispuolen, matkailupuolen sekä matkailupuolen englanninkielisen toteutuksen opiskelijoita.

Toisena osana teimme sisältöä toisen vuoden opettajatuutoritunneille. Tunnit pidettiin lokakuussa. Ryhmäytymisillasta keräsimme palautekyselyn, joka toteutettiin Webropol -kyselynä. Kyselyssä kysimme muun muassa tunnelmia illasta, miten osallistujat kokivat illan ja oliko se heidän mielestään hyödyllinen. Lokakuun ryhmäytymisestä keräsimme ainoastaan suullisen palautteen paikan päällä.

6.1 SWOT -analyysi ryhmäytymisessä

Kun lähdetään ryhmäyttämään ihmisiä siinä on aina omat haasteensa. Kaikki ihmiset ovat erilaisia ja kaikki eivät välttämättä koskaan tule toimeen keskenään. Kuvaamme riskejä pääsääntöisesti ryhmäytymisen SWOT -analyysin kautta.

SWOT on lyhenne sanoista strengths (vahvuudet), weaknesses (heikkoudet), opportunities (mahdollisuudet) ja threats (uhat). SWOT -analyysissa seurataan esimerkiksi työpaikalla tapahtuvaa toimintaa ja oppimista kokonaisuudessaan. SWOT on hyvä toteuttaa ennen varsinaista oppimisen suunnitteluvaihetta. SWOT -analyysissa tunnistetaan oppimisen kriittiset kohdat. (Opetushallitus 2019.)

Opinnäytetyömme yksi **vahvuus** on luokan kannalta ehdottomasti ryhmähengen kasvattaminen, ihmisten yhdistäminen ja ohjaus työelämää varten. Jokaisen oppilaan henkilökohtaisen koulussa viihtymisen parantaminen ja joukkoon kuulumisen. Opiskelijoiden tutustuttaminen toisiinsa ja mahdollisesti uusien kaverisuhteiden syntyminen.

Meille tämä on harjoittelua ihmisten johtamista ja tulevaa esimiestyötä varten. Tämä antaa myös esimakua luokan opettamisesta etäisesti ja miten tärkeä rooli meillä on uusien ihmisten yhdistämistä ajatellen. Opinnäytetyössä tämä toivottavasti lisäisi ryhmäytymisen tärkeyden merkitystä eri opintojen vaiheissa.

Heikkouksina on oppilaiden sitoutumattomuus heille annettuihin tehtäviin ja ryhmähengen. Myös valmiiksi huono luokkahenki ja jos sitä ei suostuta korjaamaan on yksi heikkous. Toteutuksessa voi tulla esiin myös asioita, joihin ei ole osattu varautua esimerkiksi kiusaaminen. Heikkouksia on myös osallistujamäärän vähäisyys tai osallistujien puuttuminen kokonaan. Osallistujien vähäisyys on huono asia myös meidän opinnäytetyömme raportoinnin ja kokemuksen suhteen, kuin myös opiskelijoiden tutustumisen suhteen. Suurena heikkoutena voi olla opiskelijoiden kannalta meidän osaamattomuutemme ohjaamista ja johtamista kohtaan. Opinnäytetyön kirjoitusvaiheessa heikkoutena voi olla

Webropol -kyselyyn vastanneiden vähyys ja epäselvät palautteet. Negatiivinen palaute taas ei ole heikkoutta, vaan siitä voimme pohtia ja yrittää miettiä, mitä oisimme voineet tehdä toisin.

Mahdollisuuksia on Savonia-ammattikorkeakoulun kannalta ryhmäytymisen laajentaminen seuraaville vuosille ja sen jatkuva kehittäminen. Palautteen ottaminen vakavasti ja sen muuttaminen toimivampaan käytäntöön. Opiskelijoiden piirissä uusien kiinnostavien kavereiden löytäminen ja uusien asioiden oppiminen luokkalaisistaan. Opinnäytetyön näkökulmasta ohjaamisen oppiminen ja johtamisen kehittyminen tulevaisuuden työssä ja ihmisten parissa. Opinnäytetyötä voi myös jatkaa ja kehittää tulevaisuudessa uusilla ryhmäytymisideoilla ja tästä voi tulla jonkun opiskelijan seuraavan opinnäytetyön aihe.

Mahdollisia **uhkia** ovat luokan mahdollinen huono ilmapiiri ja opiskelijoiden suhtautuminen ryhmäytymiseen. Tämä on vaaraksi ryhmäytymisen kannalta opiskelijoille, kuin meidän kannaltamme ryhmäytymisen toteutuksen onnistumiseen. Kun mahdollisimman moni on innostuneesti mukana, toteutus toimii suunnitellusti. Opiskelijoille uhkana voi olla, jos meillä ei ole riittävä osaamista ohjata ryhmää, toteutus ei toimi. Ympäristö voi olla huono ryhmäytymisen kannalta tai se sisältää paljon häiriötekijöitä. Ryhmäytettävät eivät keskity kunnolla ja kyllästyminen esitettyihin tehtäviin. Ryhmäytymisen on suunniteltu huonosti ja toteutus ei toimi suunnitellusti. Aika ei riitä tai sitä on liikaa aktiiviteettien kannalta. Nämä kaikki ovat uhkia sekä meille, että opiskelijoille. Uhkana opinnäytetyön raportointivaiheessa voi olla juuri aiemmin mainittu palautekyselyn ja yleisen palautteen vähyys.

6.2 Ryhmäytymisillan tehtävien suunnittelu

Halusimme ryhmäytymiseen jotain hieman erilaista, mitä ei yleensä ryhmäytymisissä käytetä. Ensimmäisenä suljimme pois kaikki perinteiset tutustumisleikit, sillä he ovat jo ensimmäisenä vuonna ryhmäytyneet niiden avulla. Halusimme myös, että ryhmäytymisestä saadaan muutakin irti, kuin perinteiset asiat, kuten nimi ja ikä. Yhtenä kriteerinämme oli sisällyttää restonomiopintoja ryhmäytymiseen, jonka pohjalta keksimme toisen tehtävän sekä ensimmäiseen tehtävään kategoriat. Ryhmäytymisiltään on suunniteltu kysymyksiä eri kategorioista. Kysymyksen liittyvät restonomikoulutukseen, yleissivistykseen, Kuopioon ja tapahtumiin Suomessa. Kysymyksiä on kymmenen jokaisessa kategoriassa. Kategoriat ovat urheilu/tapahtumat, ravitsemispuoli, matkailu/maantieto, yleistieto ja kielet. (Kysymykset löytyvät Liitteestä 1)

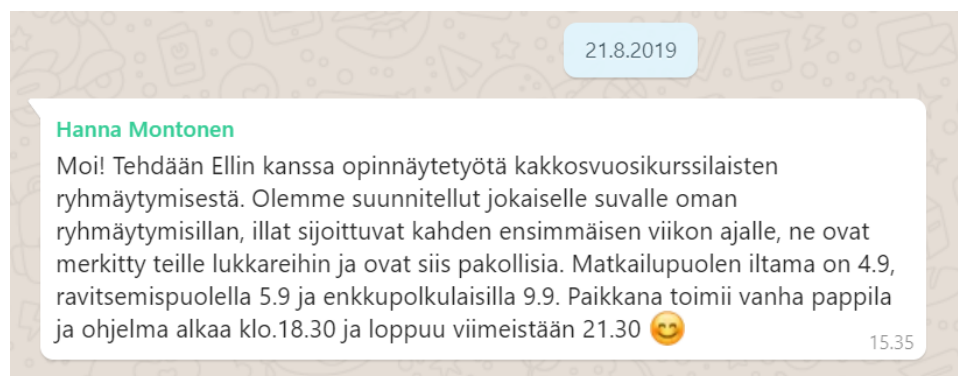
Ensimmäisessä tehtävässä luokka jakaantuu ryhmiin kysymysten teeman perusteella eli ne oppilaat, jotka kokevat olevansa hyviä esimerkiksi urheilussa menevät yhteen ryhmään. Tarkoituksena on, että kaikissa ryhmissä on vähintään kolme ihmistä ja maksimissaan viisi. Kysymyksiin on aikaa vastata 10 minuuttia. Sillä aikaa, kun oppilaat suunnittelevat toista tehtävää, tarkistamme kysymykset ja laskemme pisteet.

Toisena tehtävänä on yrityksen perustaminen. Jokainen luokka perustaa omaa alaansa kuvaavan yrityksen tai useamman yrityksen. Yritykselle täytyy suunnitella toimiva konsepti ja halutessaan ryhmä voi suunnitella yritykselle myös oman logon. Yrityksen suunnittelussa opiskelijat miettivät

omia tavoitteitaan ja kaikille tulisi löytyä sellainen työtehtävä, jossa haluaisi joskus työskennellä. Kaikki miettivät myös oman urapolun, miten ovat päätyneet kyseiseen työtehtävään. Yritysten täytyy pyöriä myös kannattavasti, joten opiskelijoiden täytyy myös miettiä yhdessä kuinka paljon henkilökuntaa kannattaa ottaa yritykseen.

Varasimme tilaksemme Kuopiossa sijaitsevan Vanhan pappilan. Vanha pappila on Kuopion seurakunnan nuoriso- ja kokoontumistilana toimiva paikka. Järjestimme jokaiselle luokalle (matkailu-, ravitsemis- ja matkailun englanninkielinen ryhmä) oman ryhmäytymisillan.

Ryhmäytymisillan tehtäviä on suunniteltu jo toukokuusta lähtien ja toteutuksesta ilmoitettiin toisen vuoden opiskelijoille kaksi viikkoa ennen varsinaista toteutusta. Ilmoitus tehtiin WhatsApp -ryhmässä, johon kaikki toisen vuoden opiskelijat kuuluvat.

KUVA 4 - Ryhmäytymisillan ilmoitus (Hanna Montonen)

6.3 Ryhmäytymisillan ennako-odotukset

Ryhmäytymisen tarkoitus on yhdistää ihmisiä ja saada luokan yhteishenki parantumaan. Tällaiset sosiaaliset illat eivät varmastikaan ole kaikkien suosikkeja, mutta toivomme, että mahdollisimman moni silti osallistuisi iltaan. Ilta on merkattu heidän lukujärjestyksiinsä, mutta emme siltikään usko, että kaikki pääsevät. Kun ilmoitimme heidän WhatsApp -ryhmässään ryhmäytymisillasta emme saaneet mitään vastausta. Kaikki lukivat kuitenkin viestin. Ilmoitimme ryhmäytymisillasta sähköpostilla myös toisen vuoden opettajatuutoreille.

Hei!

Minä ja Hanna olemme suunnitelleet ryhmäytymisillan toisen vuoden opiskelijoille. Olemme suunnitelleet jokaiselle suvaryhmälle oman iltaman. Matkailupuolen iltama on 4.9, ravitsemispuolen 5.9 ja enkkupolon 9.9. Ryhmäytymisillat järjestetään Vanhassa Pappilassa alkaen klo 18.30 ja lopetus viimeistään 21.30.

Ryhmäytymisiltoihin on suunniteltu tietovisa, joka sisältää kysymyksiä koulutuksesta ja yleistiedosta. Luokka jakaantuu ennen tehtävää pieniin ryhmiin oman osaamisensa mukaan esimerkiksi opiskelijat, joilla on hyvä kielipää yhteen ryhmään ja opiskelijat, joilla on hyvä yleissivistys toiseen.

Toisena tehtävänä on suunnitella oman suvan mukaiset työpaikat missä kukin haluaisi isona toimia. Näiden pohjalta opiskelijat muodostavat yrityksiä ja esittävät meille pienet esitykset, miten kukin yrityksessä toimii. Opiskelijat pohtivat myös itselleen urapolun, miten he ovat päässeet haluamaansa ammattiin. Opiskelijat keksivät myös yrityksilleen konseptit ja miten yritykset tekevät yhteistyötä keskenään.

Tehtävien jälkeen on luvassa hengailua Vanhassa Pappilassa ja olemme ostaneet myös vähän herkkuja tarjottavaksi iltamassa.

Opinnäytetyössämme on tarkoituksena lisätä toisen vuosikurssin ryhmähenkeä, koska toisena vuonna opiskelijoilla ei ole samalla tavalla ryhmäytymisiltoja kuin ekana vuonna.

Terveisin

Elli Ohtonen MM17SRA ja Hanna Montonen MM17SMA

KUVA 5 - Ryhmäytymisillan viesti opettajatuutoreille (Elli Ohtonen)

6.4 Ryhmäytymisilta

Ensimmäinen ryhmäytymisilta järjestettiin 4.9.2019 matkailupuolelle. Matkailupuolen opiskelijoista noin puolet oli paikalla. Aluksi oppilaat kuulostivat vähän epävarmoilta, mitä on luvassa, mutta heti ensimmäisen tehtävän alkaessa he olivat kaikki mukana. Ensimmäisessä tehtävässä opiskelijat jakautuivat hyvin sekalaisiin ryhmiin oman osaamisensa mukaan, eivätkä sen perusteella, missä ryhmässä kaveri olisi. Aikaa oli vastata noin kymmenen minuuttia ja se riitti sopivasti. Tietovisa myös meni todella hyvin ja kaikki saivat yli puolet pisteitä oikein. Voittajajoukkue sai 8/10 pistettä tietovisasta ja annoimme palkinnoksi karkkipussin.

Toisessa tehtävässä piti suunnitella yritys, siinä näkyi hieman epävarmuutta. Huomasimme myös, että ihan kaikki eivät suunnitteluun osallistuneet. Opiskelijat eivät myöskään halunneet tehdä meille näytelmää yrityksestä. Yrityksen suunnittelussa kesti noin kaksikymmentä minuuttia ja he esittelivät sen meille matkaoppaiden avulla esittelykierroksena.

Lopuksi kerroimme heille tietovisan vastauksia, jotka olivat menneet väärin. Suullinen palaute mitä saimme, oli suurimmaksi osaksi positiivista. Tehtävistä tykättiin varsinkin tietovisasta, koska se synnytti keskustelua opiskelijoiden välille. Vaikka kaikki eivät päässeet paikalle, ilta onnistui silti todella hyvin.

Ravitsemispuolen ilta oli 5.9.2019. Ravitsemispuolen iltamaan osallistui vain viisi ihmistä. Tämän takia meidän täytyi hieman soveltaa tehtäviä. Tietovisaan jokainen vastasi yksin ja he perustivat vain yhden yrityksen. Ryhmäytymisen kannalta tämä ilta ei ollut kovin kannattava, koska kaikki osallistujat olivat kavereita keskenään jo valmiiksi. Osallistujista myös kuuli, että he olivat pettyneitä, kun

muita ei tullut. Ravitsemispuolelta paikalle tulleet jäivät kuitenkin viettämään aikaa yhdessä vielä suunnittelemamme ohjelman jälkeen Vanhaan Pappilaan.

Matkailun englanninkielisen toteutuksen ryhmäytymisiltä oli 9.9.2019 ja heistä melkein kaikki olivat paikalla. Osallistujat eivät kuitenkaan olleet kovinkaan innokkaita ryhmäytymisen tehtävien suhteen. Tietovisa onnistui hyvin ja kaikki olivat siinä mukana, mutta toinen tehtävä tuotti hankaluuksia. Toisessa tehtävässä on muilla ryhmillä mennyt aikaa noin puoli tuntia tai tunti. Englanninkielinen polku ei oikein keksinyt yritystä ja he eivät kirjoittaneet mitään myöskään paperille. Jouduimme auttamaan heitä tehtävässä, ja se ei siltikään oikein onnistunut. Kommunikointi ei ollut parasta ryhmän jäsenten välillä ja tehtävä kesti kokonaisuudessaan alle kymmenen minuuttia. Ryhmäytymisiltä jäi tämän takia hieman lyhyeksi, koska he olivat puolen tunnin jälkeen jo valmiita. Kukaan ei halunnut jäädä myöskään ryhmäytymisillan jälkeen viettämään aikaa Vanhaan Pappilaan.

6.5 Ryhmäytymisillan onnistuminen

Ryhmäytymisillalla ei ollut suunniteltuja vaikutuksia opiskelijoihin. Osallistumismäärä oli vähäistä. Ryhmäytymisiltä oli merkattu opiskelijoiden lukujärjestyksiin, joten oli yllättävää, että niin moni jätti tulemasta.

Eri ryhmien kohdalla pystyi havaitsemaan erilaisia ryhmäytymisen vaiheita. Matkailupuoli oli vasta alkuvaiheessa, jossa ihmiset eivät vielä tunteneet toisiaan. Pieniä kaveriporukoita oli jo syntynyt, mutta kaikki jakautuvat rohkeasti uusiin ryhmiin tietovisatehtävässä. Opiskelijat olivat hieman ujoja, mutta kiinnostuneita toisistaan ja heittäytyivät hyvin mukaan tehtäviin. Osa porukasta jäi hieman syrjään, mutta tämä varmasti johtui vain ujoudesta.

Ryhmäytymisen kannalta matkailupuolen ryhmässä oli eniten potentiaalia ja ryhmä oli myös eniten mukana tehtävissä. Luokan yhteishenki vaikutti päällisin puolin hyvältä. Huono asia kuitenkin oli, kun vain puolet luokasta oli paikalla. Matkailuluokka on kuitenkin tosi iso ja paikalla oli parikymmentä henkeä, joten ryhmäytymisen toteutus toimi.

Ravitsemispuolen ryhmäytymisiltä oli kokonaisuudessaan heikoin. Osallistujia oli vain viisi ja heistä neljä olivat kavereita jo valmiiksi keskenään. Tätä vaihetta kutsutaan ryhmäytymisessä vakiintumiseksi. Ryhmä tunsu toisensa ja yhteishenki toimi, jokainen uskalsi sanoa mielipiteensä ja toimintatavat olivat samanlaistuneet. Ryhmäytymisen toteutus jäi vajaaksi ja toivottua vaikutusta eli luokkahengen nostatusta ei saavutettu. Tämä vaikuttaa kokonaisuudessa luokkahengen muodostumiseen, jos jo nyt on tapahtunut pieniin joukkoihin jakaantumista. Tämä lisää epäluuloja ja uskomuksia luokan jäsenten välillä eli kokonaisuudessaan tämäkin luokka on liittoutumis- ja vastustusvaiheessa.

Matkailupuolen englanninkielisen toteutuksen ryhmä eli management of Tourism Services oli ryhmäytymisen kannalta parhaassa vaiheessa eli muodostumisvaiheessa. Englanninkielisen polun opiskelijoista oli myös melkein kaikki paikalla. Ainoastaan kolme henkilöä puuttui ja niistäkin kaksi on

tällä hetkellä vaihto-opiskelemassa. Muodostumisvaiheessa ryhmä ei oikein innostunut tehtävistä ja he tarvitsivat paljon avustusta. Kukaan ei ottanut johtajan roolia, eikä yrityksen perustamistehtävä oikein onnistunut. Englanninkielisen ryhmän ilta jäi myös muita iltoja paljon lyhyemmäksi. Ilta kesti vain puoli tuntia, vaikka muilla on mennyt noin puolitoista tuntia. Luokka oli myös pieni, joten ryhmäytymistehtäviä täytyi soveltaa pienelle ryhmälle sopivaksi. Ryhmäytymisiltojen tehtävien jälkeen oli tarkoitus, että ryhmä jää vielä viettämään aikaa Vanhaan Pappilaan ja tutustumaan toisiinsa, mutta ainoastaan ravitsemispuoli jäi.

Mitä olisimme voineet tehdä toisin? Mainostusta olisi voinut lisätä, mutta ilmoitimme heille ajat ja paikan etukäteen, ja tiedot lukivat myös heidän lukujärjestyksissään. Olisimme voineet mainostaa ja kertoa, mitä ryhmäytymisillassa tehdään. Tämä olisi voinut lisätä kiinnostusta ja osallistujamäärää. Toinen asia mikä vaikutti ainakin osin illan onnistumiseen, oli samana iltana olevat opiskelijabileiden aloitukset. Nämä vetivät huomattavasti porukkaa pois meidän illastamme. Olisimme voineet aloittaa ryhmäytymisen ihan alusta. Peilasimme ryhmäytymisessä aika paljon omaan kokemukseemme ryhmäytymisestä. Emme ajatelleet, että toisen vuoden opiskelijat eivät tienneet edes toistensa nimiä.

6.6 Palautekysely

Kysely toteutettiin Webropol -kyselynä 10.-15.9.2019. Vastaukset tallennettiin webropolista Exceliin, josta tulokset siirrettiin taulukoihin. Osa taulukoista piti siirtää Word -tiedoston kautta tänne, jotta sen muoto ei muuttuisi asiakirjan mukaiseksi. Vastaukset ovat tallennettu tähän erilaisina taulukko-diagrammeina.

6.6.1 Opiskelijoiden vastaukset

Kyselyyn vastasi yhteensä 22 opiskelijaa (Taulukko 1). Kysely lähetettiin kaikille toisen vuoden restonomeille, mutta vastaukset antoivat ainoastaan he, jotka osallistuivat ryhmäytymiseen. Vastaajien määrä osallistujiin nähden oli oikein hyvä. Lähes kaikki vastasivat kyselyyn. Tällä kysymyksellä katsottiin vastaajien määrää osallistujiin verrattuna.

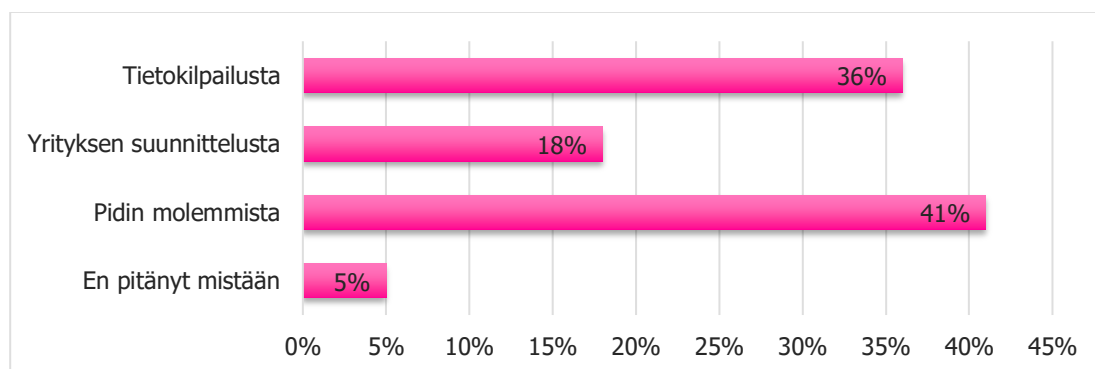
	n	Prosentti
Matkailu	14	64 %
Ravitsemis	5	23 %
Enkkupolku	3	14 %

TAULUKKO 1 – Osallistuneet suuntautumisryhmittäin.

Matkailupuolen kyselyyn vastasi 14 opiskelijaa, ravitsemispuolelta vastasi viisi ja englanninkieliseltä puolulta kuusi. Matkailupuolella oli eniten oppilaita, joten vastaamisprosentti oli korkein. Ravitsemispuolelta vastasivat kaikki ryhmäytymisiltan osallistuneet.

Toisessa kysymyksessä kysyttiin mielipidettä ryhmäytymiseen. Kysymyksen asteikko oli 1-5 (1= Ei pitänyt ja 5= Pidin tosi paljon). Kysymyksen keskiarvo oli 3,23 eli ryhmäytymisiltä onnistui hyvin.

Kolmannessa kysymyksessä kysyttiin mikä ryhmäytymisen tapahtuma oli mieluisin. 41% vastaajista oli sitä mieltä, että sekä tietokilpailu, että yrityksen suunnittelutehtävä olivat hyviä. Tietokilpailusta pitivät 36% vastaajista ja yrityksen suunnittelutehtävästä 18% vastaajista. Vain 5% vastasi, että eivät pitäneet mistään ryhmäytymisillan tehtävästä (Taulukko 2)

TAULUKKO 2 - Mistä pidit eniten ryhmäytymisillassa?

Ryhmäytymisen tarpeellisuudesta saatiin vastaukseksi 3,09. Asteikko oli 1-5 (1= Ei hyötyä ja 5= To-della hyödykäs). Keskimäärin ihmiset kokivat sen hyödylliseksi.

Kysyimme myös avoimena kysymyksenä miksi 1-2 arvosanan antaneet eivät kokeneet ryhmäytymisiltä hyödyllisenä. Vastauksissa oli, että alussa olisi voinut käydä kaikkien nimet läpi ja sitten siirtyä ryhmäytymisleikkeihin. Nimien puuttumisen takia koettiin ryhmäytymisillan hyödyttömäksi. Yhdessä vastauksessa olisi toivottu ryhmäytymisillan jatkuvan pidempään.

Viidentenä palautekyselyn kysymyksenä oli, koetko, että toisen vuoden opiskelijoilla on tarvetta ryhmäytymiselle. Vastanneista 77% vastasi kyllä on tarvetta ryhmäytymiselle, 18% koki, että ei ole tarvetta ja 5% ei osannut vastata (Taulukko 3).

	n	Prosentti
Kyllä	17	77 %
Ei	4	18 %
En osaa sanoa	1	5 %

TAULUKKO 3 – Koetko, että toisen vuoden opiskelijoilla on tarvetta ryhmäytymiselle?

Kysyimme myös avoimena kysymyksenä mitä parannettavaa ryhmäytymisessä olisi? Ryhmäytymiseen olisi toivottu enemmän aktiviteetteja sekä enemmän osallistujia paikalla. Ryhmäytyminen ei saavuttanut haluttua vaikutusta, sillä niin moni jätti tulematta paikalle.

Muutamassa vastauksessa toivottiin ihan erilaisia tehtäviä, sillä tietovisa ja yrityssuunnittelu koettiin liian koulumaisina. Pelit ja leikit olisivat heidän mielestään toimineet paremmin. Nimileikit olivat myös toivottuja, koska kaikki eivät oppineet läheskään kaikkien nimiä.

Lopuksi kysyimme vielä mitä palautetta antaisitte meille ohjaajille. Vastauksissa toivottiin enemmän aktiviteettejä, mutta varsinaista huono palautetta ryhmäytymisen vetämisestä meille ei tullut. Ilta jäi monen mielestä lyhyeksi ja englanninkielisen polun ryhmäytymisiltä koettiin epäonnistuneeksi, koska heitä oli paikalla vain muutama. Englanninkielisen polun ryhmä toivoi, että heidät olisi laitettu samaan ryhmään matkailupuolen kanssa, sillä heillä on paljon yhteisiä tunteja. Osallistujamäärän vähyisyys koettiin vaikuttavan tehtävien onnistumiseen ja illan pituuteen.

Suullinen palaute, jota saimme suoraan ryhmäytymisilloissa, oli positiivista ja selvästi osallistujat pitivät ryhmäytymisestä. Kaikkia osallistujia oli yhteensä 30, joista 22 vastasivat lähettämäämme palaute kyselyyn. Palautekyselystä käy ilmi, että ryhmäytyminen olisi täytynyt aloittaa aivan alusta, ja palautteesta meille tulikin yllätyksenä, ettei ryhmäläiset tienneet edes kaikkien luokkalaisten nimiä. Palautteesta käy ilmi, että ryhmäytymiselle todellakin on tarvetta, sillä 77% vastaajista oli sitä mieltä, että toisen vuoden opiskelijoilla on tarvetta ryhmäytyä.

Opiskelijat antoivat meille kehitysideoita ryhmäytymisiltoihin. Moni toivoikin ryhmäytymisillan sisältävän enemmän tutustumisleikkejä sekä keskustelua muiden luokkalaisten kanssa. Osan mielestä tietovisa, jossa he saivat itse koota joukkueet oman osaamisalueen mukaan, oli hyvä idea, mutta osi koki, ettei siitä ollut juurikaan hyötyä. Myös yrityksen suunnittelu jakoi mielipiteitä. Palautteesta huomasi, että matkailupuolen opiskelijat tykkäsivät yrityksen luomisesta ja heillä se toimikin kaikkein parhaiten, sillä heitä oli paljon paikalla ja joutui keskustelemaan kaikkien kanssa, jotta he saivat kaikille työtehtävät.

Monen mielestä ryhmäytymisillat olisi voinut olla pidempiä ja siellä olisi voinut olla enemmän aktiviteettejä. Tässäkin huomasi eron eri luokkien välillä, koska matkailupuolella meni kahdessa annetussa tehtävässä noin kaksi tuntia aikaa, kun taas ravitsemispuolen ja englannin kielisen matkailupuolen opiskelijat tekivät annetut tehtävät todella nopeasti ja toinen ryhmä olikin valmis jo 30 minuutin kuluessa. Näin suuret aikaerot johtuivat ryhmien koosta, sillä matkailupuolen ryhmä oli paljon suurempi, kuin muut ryhmät.

Pääosin kuitenkin saamamme palaute oli rakentavaa ja positiivista ja tästä on helppo lähteä kehittämään ryhmäytymisiltoja, kun tiedetään mitä opiskelijat haluavat ja tarvitsevat. Monen mielestä ilta oli mukavan rento ja siellä oli hyvä tunnelma. Ravitsemispuolen palautteista kävi ilmi, että luokkalaisten olivat pettyneitä muuhun luokkaan, kun he olisivat halunneet ryhmäytyä, mutta heitä oli vain viisi opiskelijaa paikalla.

6.7 Lokakuun ryhmäytyminen

Järjestimme myöhemmin syksyllä opettajatuutoritunnilla vielä pienen ryhmäytymisleikin, jonka kehitelimme ryhmäytymisillasta saamiemme palautteiden perusteella. Päädyimme pitämään ryhmäytymisen opettajatuutoritunnilla, jotta mahdollisimman moni olisi jo valmiiksi paikalla. Tällä ryhmäytymiskerralla opiskelijat miettivät muutaman asian, jonka halusivat muiden tietävän itsestään, ja kirjoittivat ne omille lapuille ylös. Tämän jälkeen keräsimme laput ja luimme laput vuorotellen ääneen ja tehtävänä oli arvata, keneen kyseinen väittämä sopii. Toisessa aktiviteetissa opiskelijoiden täytyi kertoa, miksi on pukeutunut kyseisellä tavalla, esimerkiksi miksi on valinnut juuri sen paidan päälle ja kellon käteen.

Englanninkielisen polun sekä ravitsemispuolen ryhmäytymiskerrat pidimme opettajatuutoritunnin yhteydessä, mutta matkailupuolen ryhmäytymistä emme voineet aikataulullisista syistä pitää opettajatuutoritunnilla, joten ryhmäytymiselle oli varattu seuraavalle viikolle oma tunti. Heidän tuutoriopettajansa oli maininnut lukujärjestyksessä olevasta ylimääräisestä tunnista ja kertonut heille mitä tunti pitää sisällään, mutta kukaan matkailupuolen opiskelijoista ei saapunut paikalle. Englanninkielisen polun ryhmäytymishetkessä oli paikalla neljä opiskelijaa ja ravitsemispuolelta lähes kaikki. Sovelsimme tehtävää osallistujamäärän mukaan. Ryhmä, jossa oli paikalla neljä opiskelijaa, kirjoittivat kolmelle eri lapulle yhden faktan itsestään, ja isompi ryhmä kirjoitti yhdelle lapulle kolme itseään kuvaavaa faktaa, jotta henkilöitä olisi helpompi tunnistaa.

Ravitsemispuolen ryhmäytyminen onnistui kaikista parhaiten ja koko luokka oli mukana peleissä ja leikeissä. Ensimmäiseksi kävimme läpi kaikkien nimet opiskelijoiden toiveesta, sillä kaikki eivät tienneet toistensa nimiä. Ensimmäinen peli oli nimeltään miksi nämä vaatteet. Pelissä piti kertoa, miksi oli pukeutunut kyseisellä tavalla tänään. Tämä ei vielä oikein saanut porukkaa mukaan, mutta arvaa kuka -leikissä, missä piti kirjoittaa paperilleen itsestään faktoja, joita luimme sitten opiskelijoille, kaikki olivat mukana leikissä. Opiskelijoiden kirjoittamat faktat aiheuttivat keskustelua oppilaiden välillä ja tämä oli positiivinen yllätys, että luokkalaiset halusivat tietää toisistaan lisää. Opiskelijat myös tunsivat toisensa melko hyvin ja arvasit oikein, kehen faktat liittyivät. Kaikki opiskelijat osallistuivat peliin ja kaikki arvailivat, kenestä oli kyse. Ryhmäytymisen jälkeen kävimme vielä kaikkien nimet läpi, jotta tällä kertaa ei jäisi kenellekään epäselväksi kuka on kuka. Lopuksi saimme vielä aplodit ja kaikki olivat tyytyväisiä ryhmäytymiseen, koska se oli mukaansatempaava.

7 POHDINTA

Opinnäytetyön tarkoituksena oli lisätä Savonia-ammattikorkeakoulun toisen vuoden restonomiopiskelijoiden ryhmähenkeä sekä saada tietoa siitä, onko tällaiselle ryhmäytymiselle tarvetta. Pidimme syksyn aikana kaksi erilaista ryhmäytymiskertaa jokaiselle luokalle. Ensimmäinen kerta järjestettiin heti lukukauden alussa, kahden ensimmäisen viikon aikana. Iltamat järjestettiin arki-iltaisain Vanhassa Pappilassa, joka on Kuopion seurakunnan tila. Suunnittelimme ryhmäytymisiltojen aktiviteetit siten, että tehtävien teko vaati kaikkien osallistumista, eikä tehtäviä voinut tehdä ilman kommunikointia ja yhdessä pohtimista. Toinen ryhmäytymiskerta pidettiin lokakuussa, opettajatuutorituntien yhteydessä koulussa. Tällöin jokainen toimi yksilönä ja pääsi itse pohtimaan kehen kyseinen väittämä kohdistuu.

Ryhmäytymisillan tehtävät keksittiin sen perusteella, mikä tuntui meistä hauskalta idealta ja olisi jostain uutta mitä ei ole ennen ryhmäytymisessä käytetty esimerkiksi ensimmäisenä vuonna. Kysymyksiä etsimme niin meille ammattikorkeakoulussa opetetuista aineista, kuin ylä- ja ala-asteella opetetuista tiedoista ja yleissivistyksestä. Toinen tehtävä eli yritystehtävä kehitettiin toisena vuonna paljon olleiden yrityksen suunnittelu- ja liikeideaopintojen perusteella.

Ryhmäytymisillasta saatujen palautteiden perusteella ryhmäytymiselle on tarvetta, sillä 77% vastanneista opiskelijoista vastasi ”kyllä” ryhmäytymisen tarpeellisuutta koskevaan kysymykseen. Saimme palautekyselystä myös paljon tietoa siitä, millaista sisältöä opiskelijat kaipaavat ryhmäytymishetkiin. Suurin osa vastanneista piti molemmista aktiviteeteista, mutta opiskelijat toivoivat myös enemmän tutustumisleikkejä sekä keskustelua ryhmäytymisiltan. Monen mielestä aktiviteettejä oli illassa liian vähän ja osan mielestä ilta jäi hieman kesken. Tähän tietenkin vaikuttaa myös ryhmien koko, sillä matkailupuolen ryhmällä, jossa oli eniten opiskelijoita paikalla, meni tehtävien tekoon kaksi tuntia, kun taas pienemmät ryhmät olivat valmiita jo alle tunnissa. Opiskelijat kaipaavat selvästi ohjattua tekemistä, sillä opiskelijoilla oli mahdollisuus jäädä ohjatun ryhmäytymisen jälkeen viettämään aikaa tiloihin, heillä oli mahdollisuus pelata muun muassa biljardia sekä lautapelejä. Kaikki muut lähtivät kuitenkin kotiin heti, kun se oli mahdollista, paitsi ravitsemispuolen opiskelijat, jotka jäivät vielä puoleksi tunniksi viettämään aikaa yhdessä. Palautteista käy ilmi myös, että osaa harmitti, kun osallistujaprosentti iltaan oli niin alhainen. Paikkana Vanha Pappila toimi osallistujien mielestä hyvin ryhmäytymiseen, eikä myöhäinen kellonaika haitannut ketään.

Haasteena ryhmäytymisissä oli opiskelijoiden paikalle saaminen. Ryhmäytymistä täytyy markkinoida kunnolla opiskelijoille ja palautteiden perusteella opiskelijat haluavat myös kuulla etukäteen, minkä tyyllisiä aktiviteettejä on luvassa. Huomasimme myös, että opettajatuutorin suhtautuminen ja kannustaminen lähtemään ryhmäytymään vaikuttaa osallistujaprosenttiin. Matkailupuolen opettajatuutori oli kertonut opiskelijoille tulewansa paikalle katsomaan mitä ryhmäytymisillassa tehdään ja heitä olikin paikalla melkein puolet. Paikalla olleet ravitsemispuolen opiskelijat kertoivat meille heidän opettajatuutorinsa sanoneen, ettei osallistuminen iltamaan ole pakollista, eikä ketään voida pakottaa tulemaan ryhmäytymisiltan. Opiskelijoiden mielestä tämä saattoi myös vaikuttaa siihen, että heitä oli ainoastaan viisi opiskelijaa paikalla.

Opettajatuutoritunneilla pidetyt ryhmäytymiset eivät onnistuneet matkailupuolella eikä englanninkielisellä puolella vähäisen opiskelijamäärän takia. Tähän saattoi vaikuttaa syyskuussa pidetty ryhmäytymisen, josta kaikki eivät pitäneet koulumaisuuden vuoksi. Koko matkailupuoli jätti tulematta toiseen ryhmäytymiseen, vaikka heidän opettajatuutorinsa oli mainostanut sitä heille. Olisimme voineet tietenkin mainostaa tätä itsekin opiskelijoille, jotta olisimme saaneet heidät osallistumaan. Ravitsemispuolelta kaikki opiskelijat olivat mukana, vaikka heidän syyskuun ryhmäytymisessä ei ollut kuin viisi henkeä paikalla. Tähän vaikutti varmasti ryhmäytymisen pitäminen opettajatuutoritunnilla, jossa kaikkien oli lähes pakko olla.

Tulevaisuudessa ryhmäytymisissä pitäisi kiinnittää huomiota mainontaan. Me olisimme voineet mainostaa ryhmäytymistä enemmän sekä millaista tekemistä ryhmäytymisillassa on. Mainostimme ryhmäytymistä ainoastaan WhatsApp -ryhmässä ja opettajatuutorien kautta. Olisimme voineet myös luoda esimerkiksi Facebook -tapahtuman aiheesta ja muistutella opiskelijoita useammin illasta. Leikkejä olisi myös voinut olla enempi. Mietimme tehtävät liian koulumaisiksi, vaikka ihan tavalliset leikit olisivat toimineet parhaiten.

Mielestämme ryhmäytymisillasta saamiemme palautteiden ja kehitysehdotusten avulla on helppo lähteä suunnittelemaan ja ideoimaan jatkossa ryhmäytymisilloja. Kehitysehdotuksista käy ilmi asioita, joita emme osanneet edes kuvitella ryhmäytymisillojen tehtäviä suunnitellessa. Meille tuli muun muassa yllätyksenä se, etteivät kaikki tiedä edes kaikkien ryhmäläisten nimiä, eli ryhmäytymisen tulee aloittaa ihan alusta, toisiin tutustuen. Ryhmäytymisessä oli havaittavissa ryhmäytymisen erilaisia vaiheita Bruce Tuckmanin ryhmäytymismallin mukaisesti. Matkailupuoli oli ensimmäisessä illassa aloitusvaiheessa, jossa oppilaat vasta tutustuivat toisiinsa. Emme kuitenkaan tiedä, missä vaiheessa ryhmä on tällä hetkellä, koska he eivät osallistuneet opettajatuutoritunnin ryhmäytymiseen. Ravitsemispuoli oli vakiintumisvaiheessa, koska paikalla Vanhassa Pappilassa oli vain viisi ja kaikki olivat kavereita keskenään. Opettajatuutoritunnilla tapahtunut ryhmäytymisen, jossa koko luokka oli paikalla, oli liittoutumisvaiheessa, jossa opiskelijat uskalsivat olla jo omanlaisiaan ja keskustelua syntyi ja omia mielipiteitä ilmaistiin. Esimerkiksi muilta opiskelijoilta kysyttiin jatkokysymyksiä heidän vastauksiinsa. Englanninkielinen polku oli ensimmäisessä ryhmäytymisillassa muodostumisvaiheessa, koska luokka oli pieni ja kaikki tiesivät toisensa. Opettajatuutoritunnin ryhmäytymisessä oli paikalla vain neljä, joten tästä ei saatu myöskään kunnollista arviota.

Tulevina vuosina ei ole erikseen ravitsemis- ja matkailupuolta, vaan kaikilla on oma henkilökohtainen opintopolku ja opiskelijat valitsevat oman kiinnostuksensa mukaan kurseja matkailu- ja ravitsemispuolelta. Tämän vuoksi ryhmäytymistä ei voi suoraan toteuttaa enää tällä mallilla, kun perinteisiä luokkajakoa ei enää ole. Ryhmäytymistä voisi tulevaisuudessa toteuttaa esimerkiksi yhdessä isossa ryhmässä, mutta tehtävien tulisi silloin olla isolle ryhmälle tarkoitettuja tai monessa osassa, jotka toteutettaisiin pienissä ryhmissä, aina ryhmiä sekoittaen.

Mielestämme opinnäytetyön prosessi sujui kaikin puolin hyvin, vaikka työn tavoitteita ei ihan saavutettukaan vähäisten osallistujamäärien vuoksi. Ryhmytyimisestä oli hyötyä Savonia-ammattikorkeakoululle sekä ryhmytyymiseen osallistuneille ryhmille. Uskomme, että ryhmytyminen lisäsi rohkeutta ja avoimuutta ryhmäläisten kesken ja nyt heillä on matalampi kynnyks lähteä viettämään aikaa muidenkin kuin läheisten kavereiden kanssa. Opinnäytetyöprosessi toteutettiin luottamuksella, eettisiä arvoja kunnioittaen. Uskomme, että opiskelijoiden antamat palautteet olivat luotettavia ja paikkaansa pitäviä, sillä palautekysely toteutettiin anonyyminä. Olemme molemmat toimineet heille tuutoreina edellisenä vuonna, joten olimme molemmat ennestään tuttuja opiskelijoille. Tämä saattoi myös vaikuttaa opiskelijoiden käyttäytymiseen, sillä he pystyivät olemaan vapaammin omia persooniaan, kun ei ollut ketään tuntematonta ihmistä mukana. Toisen vuoden opiskelijat saivat myös käytännön esimerkin millainen opinnäytetyö voi olla, ja halutessaan he voivat tehdä myös oman opinnäytetyönsä ryhmytyymisestä soveltaen saamiamme palautteita ja kehittämissuhteita.

Opinnäytetyössä opimme paljon erilaisia asioita, jotka ovat tärkeitä niin esimiehen, kuin opettajankin työssä. Ryhmytyymisen suunnittelussa opimme soveltamaan teorian tietoa käytäntöön, sekä erilaisten ryhmien johtamista. Saimme hyvää kokemusta erilaisista ryhmytyymisen tilanteista, sillä kaikki ryhmät olivat erilaisia sekä eri kokoisia. Palautteista kävi myös ilmi, että osa opiskelijoista oli kokenut ohjeemme epäselviksi, eikä ollut heti ymmärtänyt mitä täytyy tehdä. Palautteiden perusteella pysyimme myös itse oppimaan itsestämme kehitettäviä asioita. Kommunikaatio on yksi tärkeimmistä johtajan osa-alueista. Jos kommunikaatio on huonoa tai epäselvää, vaikuttaa se heti esimerkiksi alaisten suhtautumiseen.

Opinnäytetyömme on meidän omaa pohdintaamme ja arviointia teoriaan pohjaten. Olemme kuvanneet ryhmiä meidän havainnointikykyämme mukaan ja yhdistäneet ryhmytyymistä tätä kautta teoriaan. Emme analysoi opiskelijoita yksilöinä, emmekä sano, että meidän tekemät päätelmät ovat oikeita, koska emme tiedä, minkälaiset välit opiskelijoilla on vapaa-aikana.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

ALASUUTARI, M., HÄNNIKÄINEN, M., KARILA, K., NUMMENMAA, A. ja RASKU-PUTTONEN, H. 2006. Kasvatus vuorovaikutus. Tampere: Vastapaino.

ATJONEN, P. 2007. Hyvä, paha arviointi. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

BUSINESSBALL. 2013. Tuckman: Forming, Storming, Norming, Performing model. [Viitattu 2019-11-05]. Saatavissa: <https://www.businessballs.com/team-management/tuckman-forming-storming-norming-performing-model/>

HÄMÄLÄINEN, J. ja NIVALA, E. 2008. Kasvatustiede, pedagogisen ihmistyöntiede. Kuopio: Unipress.

KAUPPILA, R. 2005. Vuorovaikutus ja sosiaaliset taidot: Vuorovaikutusopas Opettajille ja Opiskelijoille. Jyväskylä: PS-Kustannus.

LAINEN, K. ja Aho, S. 2005. Minä, me ja muut sosiaalisissa verkostoissa. Helsinki: Otava

PESONEN, J. 2018. Osaatko sinä johtaa tiimisi ryhmäytymisen myrskyvaiheen läpi? [Viitattu 2019-09-12]. Saatavissa: <https://luontaisettaipumukset.fi/2018/10/25/osaatko-sina-johtaa-tiimisi-ryhmaytymisen-myrskyvaiheen-lapi/>

PIILI, M. 2006. Esimiestyön avaimet: ihmisen kohtaaminen ja johtaminen. Helsinki: Tietosanoma.

NUORTEN AKATEMIA. Osallistava ohjaaminen. [Viitattu 2019-04-26]. Saatavissa: <https://www.mahis.info/wp-content/uploads/2018/03/OSALLISTAVAOHJAAMINEN.pdf>

OJANEN, S. 2006. Ohjauksesta oivallukseen, Ohjausteorian käsittelyä. Helsinki: Yliopistopaino.

OJASALO, K., MOILANEN, T. ja RITALAHTI, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät, Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro.

OPETUSHALLITUS. 2019. [Viitattu 13.04.2019]. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/ohjelmat/osio-2-mina-ja-strategia-swot-analyysi>

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU. 2019. Savonia-ammattikorkeakoulu. [Viitattu 2019-11-05]. Saatavissa: <https://portal.savonia.fi/amk/fi>

KUVIO 1: Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi. Saatavissa: <https://www.google.com/search?q=tutkimuksellisen+kehitt%C3%A4misty%C3%B6n+pro->

sessi&rlz=1C1GCEA_enFI758FI758&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwim-
npSPic3hAhWywsQBHWCnAQ8Q_AUIDigB&biw=1536&bih=754#imgdii=jvc9KFRzwf0nUM:&im-
grc=XI9ygMTXrbhGYM:

KUVIO 2: Ryhmäytymisen vaiheet. Saatavissa: <https://i2.wp.com/onlinepmcourses.com/wp-content/uploads/2016/09/Bruce-Tuckman-Group-Development-Stages.png?resize=550%2C472&ssl=1>

KUVIO 3: Osallistava ohjaaminen. Saatavissa:
<https://www.mahis.info/wp-content/uploads/2018/03/OSALLISTAVAOHJAAMINEN.pdf>

KUVA 4: Montonen Hanna 2019. Ryhmäytymisillan ilmoitus.

KUVA 5: Ohtonen Elli 2019. Ryhmäytymisillan viesti opetuutoreille.

LIITE 1: RYHMÄYTYMISILLAN TEHTÄVÄT

Tehtävä 1:

Aluksi luokka valitsee joukostaan ihmiset, jotka ovat tietyissä osa-alueissa lahjakkaita. Valitut jaetaan ryhmiin. Ryhmät alkavat ratkoa tehtäviä, joissa kokevat olevansa hyviä. Ryhmillä on 10 minuuttia aikaa vastata kysymyksiin. Kategoriat ovat urheilu/tapahtuma, ravitsemispuoli, matkailu/maantieto, yleistieto ja kielet.

Kysymykset liittyvät meidän alaamme. Osa kysymyksistä on tuttuja ensimmäisen vuoden kursseilta ja osa on yleissivistykseen liittyviä, mutta osa kysymyksiä on myös muualta kuten Kuopioon liittyviä.

Tehtävä 2:

Suunnitelkaa oman suvan mukaiset työpaikat, jotka työllistäisivät koko luokan. Miettikää haluanne määrä yrityksiä, jotka voisivat tehdä yhteistyötä muiden valitseminen yritysten kanssa. Muistakaa, että teidän täytyy pyörittää yrityksiä kannattavasti, eli esimerkiksi pienessä yrityksessä ei voi olla 12 tarjoilijaa. Miettikää työtehtävänne siten, että mahdollisimman moni pääsisi siihen unelmaammattiinsa, mihin tulevaisuudessa tähtää tai ainakin hyvin lähelle sitä. Pohtikaa myös kaikille oma urapolku, miten olette päätyneet juuri kyseiseen työtehtävään tai millaisia ylenemisen mahdollisuuksia työntekijöillä on. Keksikää myös kaikille työntekijöille omat työtehtävät.

Miettikää yrityksille konseptit ja kertokaa, miksi perustitte kyseiset yritykset ja miten yritykset tekevät yhteistyötä. Laatikaa suunnitelmat paperille, halutessanne voitte suunnitella myös yrityksille logot. Lopuksi esittelette yrityksenne meille pienen näytelmän tavoin. Esimerkiksi hotellin siivoja tulee kertomaan respan henkilökunnalle huoneen 320 likaisuudesta tai respasta tehdään tilaus keittiöön, että asiakas on tehnyt tilauksen huoneeseen X ja miten keittiö valmistaa ruuan ja tarjoilijat kuljettavat sen asiakkaille. Kaikkien olisi hyvä, jollakin tapaa osallistua esitykseen. Esityksen jälkeen jokainen voi kertoa muille omasta unelma-ammattistaan ja miksi haluaisi juuri kyseiseen tehtävään, jos tämä ei tule itse esityksessä ilmi.